

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
COMUNA FIBIȘ

Aprobat
Primar
Carcea Gheorghe Dorel

**PROGRAMUL DE DEZVOLTARE A
SISTEMULUI DE CONTROL INTERN MANAGERIAL (SCIM)
IN CADRUL APARATULUI DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI COMUNEI FIBIȘ**

Introducere:

Programul de dezvoltare a SCIM constituie :

- a. Documentul principal de implementare in practica a SCIM
- b. Planul de actiune al Structurii cu atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a privind sistemul propriu de control intern/managerial, respectiv al membrilor Structurii (persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor Comunei FIBIȘ).

Programul de dezvoltare a SCIM cuprinde:

- a. Activitățile desfășurate de către persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor in vederea implementarii SCIM in cadrul fiecarui compartiment.
- b. Responsabilitățile personale si termenele privind realizarea activităților specifice SCIM si de implementare in cadrul Comunei FIBIȘ

« Programul de dezvoltare a SCIM » se aprobă de Conducătorul comunei Fibiș , respectiv Primarul Comunei FIBIȘ și se aplica in cadrul tuturor compartimentelor funcționale ale Primăriei Comunei FIBIȘ

Persoanele responsabile cu aplicarea in practica a « Programului de dezvoltare a SCIM » sunt responsabilii compartimentelor/activităților din Primăriei Comunei FIBIȘ

Cuprins :

Introducere	1
Cuprins	1
1. Obiectivele programului de dezvoltare a SCIM.....	2
1.1. Obiectivele generale conform OG nr.119/1999 republicata.....	2
1.2. Obiectivele specifice conform OG nr.119/1999 republicata.....	2
2. Implementarea standardelor de management.....	3
Grupa A. Standardele referitoare la MEDIUL DE CONTROL.....	3
Grupa B. Standardele referitoare la PERFORMANTE si MANAGEMENTUL RISCULUI..	13
Grupa C. Standardele referitoare la ACTIVITĂȚI DE CONTROL	21
Grupa D. Standardele referitoare la INFORMARE ȘI COMUNICARE	27
Grupa E. Standardele referitoare la EVALUARE ȘI AUDIT	34

1. Obiectivele Programului de dezvoltare a SCIM :

Obiectivele programului rezulta din cerintele legale prevazute în OG nr.119/1999, republicată, precum și în Ordinul Secretariatului General al Guvernului Nr. 600/2018 actualizat, pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice;

Obiectivele programului vor fi indeplinite prin aplicarea în practica curentă a compartimentelor din cadrul Comunei FIBIȘ a celor 16 standarde de management cuprinse în Ordinul Secretariatului General al Guvernului Nr. 600/2018 actualizat.

1.1. OBIECTIVELE GENERALE conform OG nr.119/1999;

1.1.1. Realizarea, la un nivel corespunzător de calitate, a atribuțiilor instituției publice, stabilite în concordanță cu propria misiune, în condiții de regularitate, eficacitate, economicitate și eficiență;

1.1.2. Protejarea fondurilor și patrimoniului Comunei FIBIȘ împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei;

1.1.3. Respectarea legii, a reglementărilor și deciziilor conducerii;

1.1.4. Dezvoltarea și întreținerea unor sisteme de colectare, stocare, prelucrare, actualizare și difuzare a datelor și informațiilor financiare și de conducere, precum și a unor sisteme și proceduri de informare publică adecvată prin rapoarte periodice.

1.2. OBIECTIVELE SPECIFICE conform OG nr.119/1999

1.2.1. Asigurarea elaborării, aprobării, aplicării și perfecționării structurilor organizatorice, reglementărilor metodologice, procedurilor și criteriilor de evaluare, pentru a satisface *cerințele generale și specifice de control intern*;

1.2.2. Asigurarea îndeplinirii obiectivelor generale prin evaluarea sistematică și menținerea la un nivel considerat acceptabil a riscurilor asociate structurilor, programelor, proiectelor sau operațiunilor;

1.2.3. Asigurarea unei atitudini cooperante a personalului de conducere și de execuție, acesta având obligația să răspundă în orice moment solicitărilor conducerii și să sprijine efectiv controlul intern;

1.2.4. Asigurarea integrității și competenței personalului de conducere și de execuție, a cunoașterii și înțelegerii de către acesta a importanței și rolului controlului intern;

1.2.5. Stabilirea obiectivelor specifice ale controlului intern, astfel încât acestea să fie adecvate, cuprinzătoare, rezonabile și integrate misiunii entității și obiectivelor de ansamblu ale acesteia;

1.2.6. Supravegherea continuă de către personalul de conducere a tuturor activităților și îndeplinirea de către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient;

1.2.7. Reflectarea în documente scrise a organizării controlului intern, a tuturor operațiunilor instituției și a tuturor evenimentelor semnificative, precum și înregistrarea și păstrarea în mod adecvat a documentelor, astfel încât acestea să fie disponibile cu promptitudine pentru a fi examinate de către cei în drept;

1.2.8. Înregistrarea de îndată și în mod corect a tuturor operațiunilor și evenimentelor semnificative;

1.2.9. Asigurarea aprobării și efectuării operațiunilor exclusiv de către persoane special împuternicite în acest sens;

1.2.10. Separarea atribuțiilor privind efectuarea de operațiuni între persoane, astfel încât atribuțiile de aprobare, control și înregistrare să fie, într-o măsură adecvată, încredințate unor persoane diferite;

1.2.11. Asigurarea unei conduceri competente la toate nivelurile;

1.2.12. Accesarea resurselor și documentelor numai de către persoane îndreptățite și responsabile în legătură cu utilizarea și păstrarea lor.

1.2.13. Realizarea bunei gestiuni financiare prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor și patrimoniului Comunei FIBIȘ.

2. IMPLEMENTAREA STANDARDELOR DE MANAGEMENT

In cadrul fiecarui standard din cele 16 standarde manageriale sunt cuprinse :

1. Descrierea standardului (in ce consta de fapt standardul).
2. Cerintele generale ale standardului - reprezinta o sinteza a cerintelor legale specifice standardului respectiv.
3. Referinte la principalele reglementari legale care includ prevederi specifice standardului.
4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare in legatura cu standardul respectiv - sunt intrebarile cuprinse in « Chestionarul de autoevaluare al stadiului de implementare a SCIM in compartimentele unei entitati publice » prevazut in OSGG Nr. 600/2018 actualizat. Aceste chestionare vor fi completate anual pentru a raporta cu ajutorul lor, stadiul de implementare si dezvoltare a SCIM in cadrul fiecarui compartiment al Comunei FIBIȘ
5. Activitatile necesare implementarii standardului si desfasurate de catre persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților.
6. Documente de atestare a implementarii standardului - prezinta lista documentelor de atestare a implementarii standardului respectiv, care se vor regasi in dosarul de implementare al fiecarui standard la nivelul compartimentelor.

Toate dosarele care cuprind documentele specifice fiecarui standard vor fi introduse in Dosarul de implementare al SCIM in cadrul compartimentului.

Documentele din acest dosar vor atesta si dovedi conducerii Comunei FIBIȘ, organelor de control si auditorilor ca SCIM a fost implementat si dezvoltat in cadrul fiecarui compartiment al entitatii.

Conform OSGG Nr. 600/2018 actualizat privind Codul de control intern/standardele de management, cele 16 standarde manageriale sunt impartite in 5 grupe principale :

Grupa A. Standardele referitoare la MEDIUL DE CONTROL

(Standardele 1, 2, 3, 4)

Grupa B. Standardele referitoare la PERFORMANTE SI MANAGEMENTUL RISCULUI

(Standardele 5, 6, 7, 8)

Grupa C. Standardele referitoare la ACTIVITĂȚILE DE CONTROL

(Standardele 9, 10, 11)

Grupa D. Standardele referitoare la INFORMARE SI COMUNICARE

(Standardele 12, 13, 14)

Grupa E. Standardele referitoare la EVALUARE ȘI AUDITARE

(Standardele 15, 16)

Grupa A. MEDIUL DE CONTROL

Standardul 1 – ETICA ȘI INTEGRITATEA

Standardul 2 - ATRIBUTII, FUNCTII, SARCINI

Standardul 3 - COMPETENTA, PERFORMANTA

Standardul 4 - STRUCTURA ORGANIZATORICA

Standard 1: ETICA ȘI INTEGRITATEA

1. Descrierea standardului

Conducerea și salariații comunei Fibiș cunosc și susțin valorile etice și valorile entității, respectă și aplică reglementările cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor.

2. Cerintele generale ale standardului

Conducerea comunei Fibiș sprijină și promovează, prin deciziile sale și prin puterea exemplului personal, valorile etice, integritatea personală și profesională a salariaților.

Conducerea comunei Fibiș adoptă un cod de conduită, dezvoltă și implementează politici și

proceduri privind integritatea, valorile etice, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor.

Conducerea comunei Fibiș înlesnește comunicarea deschisă de către salariați a preocupărilor acestora în materie de etică și integritate, prin desemnarea unui consilier de etică care să monitorizeze respectarea normelor de conduită la nivelul entității.

Acțiunea de semnalare de către salariați a neregulilor trebuie să aibă un caracter transparent pentru eliminarea suspiciunii de deklațiune și trebuie privită ca exercitarea unei îndatoriri profesionale.

Salariații care semnalează nereguli de care, direct sau indirect, au cunoștință sunt protejați împotriva oricăror discriminări, iar conducătorii au obligația de a întreprinde cercetările adecvate, în scopul elucidării celor semnalate și de a lua, dacă este cazul, măsurile ce se impun.

Conducerea și salariații comunei Fibiș au o abordare constructivă față de controlul intern managerial, a cărui funcționare o sprijină în mod permanent.

Declararea averilor, intereselor și bunurilor primite cu titlu gratuit se realizează de către toți factorii vizați, în conformitate cu prevederile legale.

3. Referințe principale

Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată;

-Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice;

-Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;

-Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;

-Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;

-Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare;

-Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;

-Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;

-Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;

-Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;

-Hotărârea Guvernului nr. 1.344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, cu modificările și completările ulterioare;

-Hotărârea Guvernului nr. 525/2016 pentru aprobarea Strategiei privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020, cu modificările ulterioare;

-Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

-Ordinul președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 4.108/2015 pentru aprobarea procedurii privind completarea și transmiterea informațiilor privind respectarea normelor de conduită de către funcționarii publici și implementarea procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice*);

*)Ordinul președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 4.108/2015 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

- Codul de conduită al comunei Fibiș .

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. *A fost comunicat personalului un cod de conduită sau legislația în domeniu, care stabilește reguli de comportament etic în realizarea atribuțiilor de serviciu, aplicabil atât personalului de conducere, cât și celui de execuție?*
2. *Există un sistem de monitorizare a respectării normelor de conduită?*
3. *În cazul semnalării unor nereguli, conducătorul de compartiment a întreprins cercetări adecvate în scopul elucidării acestora?*

5. Activitati necesare implementarii standardului

La nivel de compartiment:

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente :

-Dispoziția privind aprobarea Codului de conduită al personalului din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ

-Dispoziția de numire a consilierului de etica si integritate.

-Procesul verbal de comunicare și luare la cunoștință, care atestă, prin semnătură, că întreg personalul din cadrul compartimentului a luat la cunoștință, de dispozițiile anterior menționate.

La nivel de entitate :

a) Consilierul de etică și integritate, desemnat prin dispoziție data de conducător, din cadrul Comunei FIBIȘ elaborează *Codul de conduită al personalului din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ* și va supune spre aprobare documentul.

b) Primarul Comunei FIBIȘ aprobă, printr-o Dispoziție, *Codul de conduită al personalului din cadrul aparatului de specialitate.*

c) Consilierul de etică și integritate din cadrul Comunei FIBIȘ comunică tuturor angajaților Dispoziția, respectiv *Codul de conduită al personalului din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ*

d) Primarul Comunei FIBIȘ numește, printr-o Dispoziție, *consilierul de etică și integritate pe întreaga instituție.* Dispoziția de numire va fi adusă la cunoștința întregului personal.

e) Consilierul de etica si integritate va fi responsabil cu instruirea permanenta si monitorizarea respectarii normelor de conduita in conformitate cu cadrul unitar privind stabilirea metodelor de completare, transmitere și colectare periodică în formate standard de raportare, respectiv:

-formatul standard de raportare privind respectarea normelor de conduită

-formatul standard privind implementarea procedurilor disciplinare

f) Semnalarea neregularităților de către angajați se realizează în conformitate cu procedura de sistem PS.01 – SEMNALAREA NEREGULARITĂȚILOR.

g) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor aduce la cunostinta subalternilor procedura de sistem PS.01 – SEMNALAREA NEREGULARITĂȚILOR

h) Persoana responsabilă cu consilierea etică și monitorizarea conduitei va întocmi si completa „Registrul de sesizare a neregularităților”, în care vor fi evidențiate toate semnalările de neregularitati primite , respectiv masurile luate pentru remedierea neregularitatilor.

6. Documente de atestare a implementării standardului

- Dispoziția privind aprobarea *Codul de conduită al personalului din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ*
- Documente care atestă, prin semnătură, faptul că întreg personalul a luat la cunoștință de conținutul Dispoziției privind aprobarea *Codul de conduită al personalului din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ*
- Dispoziția de numire a consilierului de etică și integritate
- Documente care atestă, prin semnătură, faptul că întreg personalul a luat la cunoștință de Dispoziția de numire a consilierului de etică și integritate
- Documente care atestă monitorizarea respectării normelor de conduită de către întreg personalul din aparatul de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ
- Procedura de sistem PS.01 – Semnalarea Neregularităților
- Formular de sesizare neregularități
- Registru de sesizare a neregularităților

♣ **Documentele care atestă faptul că întreg personalul din instituție a luat la cunoștință de Dispoziția privind aprobarea *Codului de conduită* și de Dispoziția de numire a consilierului de etică și integritate, precum și documentele care atestă monitorizarea respectării normelor de conduită de către întreg personalul din aparatul de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ, se vor regăsi atasate în documentația de implementare a Standardului I la Secretarul Structurii SCIM.**

7. Termen: 31.12.2019

Standard 2: ATRIBUȚII, FUNCȚII, SARCINI

1. Descrierea standardului

Conducerea comunei Fibiș asigură întocmirea și actualizarea documentului privind misiunea comunei Fibiș, a regulamentelor interne și a fișelor posturilor, pe care le comunică salariaților.

2. Cerințele generale ale standardului

Regulamentul de organizare și funcționare al comunei Fibiș cuprinde într-o manieră integrală, după caz, reglementări generale, rolul și funcțiile entității, atribuțiile principale, structura organizatorică, relațiile funcționale, competențe și atribuții ale compartimentelor; regulamentul se publică pe pagina de internet a comunei Fibiș, după posibilități.

Fiecare salariat trebuie să cunoască misiunea și viziunea entității, obiectivele generale și specifice ale comunei Fibiș și ale compartimentului din care face parte, rolul său în cadrul compartimentului, stabilit prin fișa postului, precum și atribuțiile postului pe care îl ocupă.

Conducătorii compartimentelor comunei Fibiș au obligația de a întocmi și de a actualiza, ori de câte ori este cazul, fișele posturilor pentru personalul din subordine.

Sarcinile/Atribuțiile postului trebuie să fie clar formulate și strâns relaționate cu obiectivele specifice și atribuțiile compartimentului.

Conducătorii compartimentelor comunei Fibiș trebuie să identifice sarcinile noi și/sau cu un grad de complexitate ridicat ce revin salariaților și să le acorde sprijin în realizarea acestora, oferindu-le o viziune concretă de lucru.

Conducătorul comunei Fibiș dispune identificarea funcțiilor sensibile pe baza unor factori de risc, centralizarea acestora la nivelul comunei Fibiș și stabilirea unei politici adecvate de gestionare a acestora prin elaborarea unor măsuri, astfel încât efectele negative asupra activităților desfășurate în cadrul comunei Fibiș să fie minime.

3. Referințe principale

-Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 365/2004 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc;
- Hotărârea Guvernului nr. 525/2016 pentru aprobarea Strategiei privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020, cu modificările ulterioare,
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2004 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 228/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 194/2004, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată, cu modificările ulterioare;
- actul normativ de organizare și funcționare a comunei Fibiș .

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. *Personalului îi sunt aduse la cunoștință documentele specifice privind misiunea, funcțiile, atribuțiile entității, regulamentele interne și fișele posturilor?*
2. *Au fost identificate și inventariate funcțiile sensibile?*
3. *Au fost luate măsuri de control pentru asigurarea diminuării riscurilor asociate funcțiilor sensibile?*

5. Activitati necesare implementarii standardului

5.1. La nivel de compartiment:

a) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor isi vor actualiza fisele de post ale personalului din subordine , in functie de eventualele evolutii ale activitatilor si sarcinilor derulate in compartiment , actualizare care include în mod obligatoriu *atribuțiile, sarcinile și responsabilitățile care decurg din implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern Managerial.*

b) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor aduce la cunostinta subalternilor: Misiunea Comunei FIBIȘ, RI și ROF si vor consemna acest fapt în „Procesul verbal de informare și luare la cunoștință”, sub luare de semnătură.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente :

-Misiunea Comunei FIBIȘ

-Regulamentul Intern

-Regulamentul de Organizare și Funcționare

-Fișele de post actualizate, inclusiv cu atribuțiile, sarcinile și responsabilitățile care decurg din implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern Managerial.

-Procesul verbal de instruire și luare la cunoștință , prin semnătură și de către toți angajații din cadrul compartimentului , cu privire la Misiunea Comunei FIBIȘ, RI și ROF.

- Lista inventar cu functiile sensibile din cadrul compartimentului;
- **Lista salariatilor care ocupa functii sensibile din cadrul compartimentelor;**
- Politica de rotatie a salariatilor cu functii sensibile;

5.2. La nivel de entitate:

a) Persoana responsabilă cu managementul compartimentului /activității de resurse umane va comunica pe email, către toate persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor : Regulamentul Intern și Regulamentul de Organizare și Funcționare.

b) Persoana responsabilă cu managementul compartimentelor/activității de resurse umane va întocmi și va comunica către toate persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților Politica de Rotație a salariatilor cu funcții sensibile

6. Documente de atestare a implementarii standardului

6.1. Misiunea Comunei FIBIȘ

6.2. Regulamentul Intern (RI);

6.3. Regulamentul de Organizare si Functionare (ROF);

6.4. Fisele de post actualizate

6.5. Documente care atestă, prin semnătură, faptul că întreg personalul a luat la cunoștință de Misiunea Comunei FIBIȘ , ROF și RI .

6.6. Lista inventar cu funcții sensibile

6.7. Lista salariatilor care ocupă funcții sensibile

6.8. Politica de Rotație a salariatilor cu funcții sensibile

Documentele care atestă faptul că întreg personalul din instituție a luat la cunoștință de Misiunea Comunei FIBIȘ, RI, ROF , precum și Politica de rotație a salariatilor cu funcții sensibile, **se vor regăsi** atașate in documentația de implementare a Standardului II, **la Secretarul Structurii.**

7. Termen: 31.12.2019

Standard 3: COMPETENȚĂ, PERFORMANȚĂ

1. Descrierea standardului

Conducerea comunei Fibiș asigură ocuparea posturilor de către persoane competente, cărora le încredințează sarcini potrivit competențelor, și asigură condiții pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale a salariatilor.

Performanțele profesionale ale salariatilor sunt evaluate anual în raport cu obiectivele postului.

2. Cerintele generale ale standardului

Conducerea comunei Fibiș și salariații dispun de cunoștințele, abilitățile și experiența care fac posibilă îndeplinirea eficientă și efectivă a sarcinilor/atribuțiilor, precum și buna înțelegere și îndeplinire a responsabilităților legate de controlul intern managerial.

Competența salariatilor și sarcinile încredințate trebuie să se afle în echilibru permanent, pentru asigurarea căruia conducerea comunei Fibiș acționează prin:

-definirea cunoștințelor și deprinderilor necesare pentru fiecare loc de muncă;

-conducerea interviurilor de recrutare, pe baza unui document de evaluare prestabilit;

-identificarea nevoilor de pregătire profesională și stabilirea cerințelor de formare profesională în contextul evaluării anuale a salariatilor, precum și urmărirea evoluției carierei acestora; nevoile de pregătire identificate sunt corelate cu rezultatele din rapoartele/fișele de evaluare a performanțelor profesionale individuale.

Performanțele profesionale ale salariatilor se evaluează cel puțin o dată pe an în raport cu obiectivele anuale individuale și sunt discutate cu aceștia de către evaluator.

Conducătorii entităților publice asigură fiecărui salariat participarea la cursuri de pregătire profesională în domeniul său de competență, conform legislației în domeniu.

3. Referinte principale

- Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 432/2004 privind dosarul profesional al funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 522/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 595/2009 pentru aplicarea Legii nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.021/2004 pentru aprobarea modelului comun european de curriculum vitae;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Au fost analizate și stabilite cunoștințele și aptitudinile necesare în vederea îndeplinirii sarcinilor/atribuțiilor asociate fiecărui post?
2. Sunt identificate nevoile de perfecționare a pregătirii profesionale a personalului și concretizate printr-un raport privind necesarul acestora?
3. Cursurile de perfecționare profesională sunt realizate conform planului anual de perfecționare profesională aprobat de conducătorul comunei Fibiș ?

5. Activitati necesare implementarii standardului

5.1. La nivel de compartiment

a) Cunoștințele și aptitudinile necesare îndeplinirii sarcinilor/atribuțiilor asociate fiecărui post sunt analizate și stabilite prin elaborarea și/sau actualizarea fișelor de post din cadrul compartimentului.

Fișele de post actualizate în cadrul „Standardului nr. 2- Atributul, Funcția, Sarcini”, de către persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților, pentru a răspunde cerințelor acestui standard.

b) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor întocmi „Lista cu nevoile de perfecționare profesională” a angajaților din compartiment, rezultată din rapoartele de evaluare a acestora, respectiv « Programul de pregătire profesională » a acestora pe anul în curs .

c) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților, în colaborare cu compartimentul de resurse umane, va asigura pregătirea profesională a personalului, după caz, aceasta fiind internă, realizată de către persoane din cadrul compartimentului / instituției, sau externă.

Pregătirea profesională internă a personalului se va consemna în « *Procese verbale de instruire* », în care se vor menționa : tematica, data și locul în care a avut loc instruirea, persoana care a efectuat-o, numele, prenumele și semnătura persoanelor instruite.

d) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor comunica compartimentului de resurse umane „Lista cu nevoile de perfectionare profesionala” a angajaților din compartiment , rezultată din rapoartele de evaluare a acestora, « Programul de pregatire profesionala » a acestora pe anul in curs și „Procesele verbale de instruire internă” .

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente :

-Fișele de post actualizate, inclusiv cu atribuțiile, sarcinile și responsabilitățile care decurg din implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern Managerial.

-Lista cu nevoile de perfectionare profesională a personalului, rezultată ca urmare a rapoartelor de evaluare;

- Programul de pregatire profesionala pe anul in curs;

5.2. La nivel de entitate:

a) Persoana responsabile de managementul compartimentului/activitatii de resurse umane va întocmi „*Lista cu nevoile de perfectionare profesionala*” a angajaților din aparatul propriu de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ pe baza „Listei cu nevoile de perfectionare profesionala” la nivel de compartiment / rapoartelor de evaluare, comunicate.

b) Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/activitatii de resurse umane va întocmi „*Planul anual de perfecționare profesională*” în conformitate cu formatul standard de transmitere a datelor și a informațiilor și „Lista cuprinzând domeniile de perfecționare profesională și tematicile programelor de perfecționare profesională sistematizate”.

c) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor elabora un raport /fișă de evaluare a performanțelor profesionale individuale, prin care vor atesta faptul ca performantele subalternilor sunt evaluate. Raportul /fișă de evaluare se va regăsi în „Dosarul profesional” al angajaților și se păstrează la Secretarul Comunei FIBIȘ .

6. Documente de atestare a implementarii standardului

6.1. Fișele de post actualizate;

6.2. Lista cu nevoile de perfectionare profesională a personalului;

6.3. Programul anual de perfecționare profesională ;

6.4. Raportul /fișă de evaluare a performanțelor profesionale individuale , care se va regăsi în „Dosarul profesional” al angajaților și se păstrează la Compartimentul Financiar și Asistență Socială.

♣ „Lista cu nevoile de perfectionare profesională a personalului” din aparatul de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ „Programul anual de perfecționare profesională”, fișele de post la nivelul aparatului de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ **se vor regăsi** atasate in documentația de implementare a Standardului III **la Secretarul Structurii.**

7. Termen: 31.12.2019

Standard 4: STRUCTURA ORGANIZATORICĂ

1. Descrierea standardului

Conducătorul comunei Fibiș definește structura organizatorică, competențele, responsabilitățile, sarcinile, relațiile organizatorice și comunică salariaților documentele specifice ale structurii organizatorice.

Conducătorul comunei Fibiș stabilește, în scris, limitele competențelor și responsabilităților pe care le delegă, în conformitate cu cerințele legale.

2. Cerintele generale ale standardului

Structura organizatorică trebuie stabilită în concordanță cu misiunea și cu scopul entității, astfel încât să sprijine procesul decizional printr-o delegare adecvată a responsabilităților și să servească realizării în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate a obiectivelor stabilite.

În temeiul actului normativ privind organizarea și funcționarea comunei Fibiș, conducătorul comunei Fibiș aprobă structura organizatorică: departamente, direcții generale, direcții, servicii, birouri, compartimente

Încadrarea cu personal de conducere și personal de execuție a compartimentelor se regăsește în statul de funcții al entității și se realizează cu respectarea concordanței dintre natura posturilor și competențele profesionale și manageriale necesare îndeplinirii sarcinilor salariaților.

Competența, responsabilitatea, sarcina și obligația de a raporta sunt atribute asociate postului; acestea trebuie să fie bine definite, clare, coerente și să reflecte elementele avute în vedere pentru realizarea obiectivelor comunei Fibiș.

Conducerea comunei Fibiș analizează periodic gradul de adaptabilitate a structurii organizatorice la modificările intervenite în interiorul și/sau exteriorul comunei Fibiș.

În fiecare entitate publică, delegarea atribuțiilor se poate realiza prin regulamentul de organizare și funcționare, fișele posturilor și prin ordine/decizii exprese de a îndeplini anumite operațiuni și responsabilități.

Delegarea este condiționată în principal de potențialul și gradul de încărcare cu sarcini a conducerii entității și a salariaților implicați.

Actul de delegare a atribuțiilor și competențelor este conform atunci când:

- respectă raportul dintre complexitatea sarcinilor/atribuțiilor delegate și cunoștințele, experiența și capacitatea necesară efectuării actului de autoritate încredințat;
- sunt precizate în cuprinsul acestuia termenele-limită de realizare și criteriile specifice pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor/atribuțiilor delegate;
- sunt furnizate de către conducător toate informațiile asupra responsabilității ce va fi încredințată;
- este confirmat, prin semnătură, de către salariatul cărui a s-au delegat sarcinile/atribuțiile.

Salariatul delegat răspunde integral de realizarea sarcinii, iar conducătorul care a delegat își menține în fața superiorilor responsabilitatea finală pentru realizarea acesteia.

3. Referințe principale

- Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Actul normativ de organizare și funcționare a comunei Fibiș;
- Regulamentul de organizare și funcționare, fișele posturilor și organigrama comunei Fibiș.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Structura organizatorică asigură funcționarea circuitelor și fluxurilor informaționale necesare supravegherii și realizării activităților proprii?

2. Sunt efectuate evaluări/analize privind gradul de adecvare a structurii organizatorice în raport cu obiectivele și modificările intervenite în interiorul și/sau exteriorul comunei Fibiș ?
3. Actele de delegare respectă prevederile legale sau cerințele procedurale aprobate?

5. Activități necesare implementării standardului

5.1. La nivel de compartiment:

a) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor întocmi „Lista cu rapoartele specifice compartimentului”. Aceasta listă va conține două subliste: „Lista rapoartelor utilizate la nivel intern în cadrul compartimentului”, cât și „Lista rapoartelor trimise în exteriorul compartimentului”, către conducătorii ierarhici, sau altor entități publice.

b) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor aduce la cunoștința subalternilor: Lista rapoartelor specifice compartimentului, RI, ROF și vor consemna acest fapt în „Procesul verbal de informare și luare la cunoștință”, sub luare de semnătură.

c) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor actualiza fișele de post din cadrul compartimentului

d) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activităților va completa Decizia de delegare competențe/ responsabilități în situația în care va fi nevoit, din diferite motive, să-și delege una sau mai multe dintre subalternii competențele și responsabilitățile.

e) Fiecare Decizie de delegare emisă de către Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/ activităților va fi consemnată în Registrul cu delegări competențe/ responsabilități întocmit la nivelul compartimentului.

f) Atât persoanele care își vor delega competența, sarcinile și responsabilitățile cât și persoanele care se delegă, vor semna în Registrul de delegări competențe/ responsabilități ce au luat la cunoștința de prevederile Manualului de Control Financiar Preventiv care reglementează activitatea de delegare .

g) Delegarea se realizează în conformitate cu procedura de sistem PS-02 „Delegarea”.

d) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activităților va aduce la cunoștința tuturor angajaților din cadrul compartimentului procedura de sistem PS-02 „Delegarea” și va consemna acest fapt în „Procesul verbal de informare și luare la cunoștință”.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente:

- Regulamentul Intern
- Regulamentul de Organizare și Funcționare
- Fișele de post actualizate, inclusiv cu atribuțiile, sarcinile și responsabilitățile care decurg din implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern Managerial.
- **Procesul verbal de instruire și luare la cunoștință , prin semnătură și de către toți angajații din cadrul compartimentului , cu privire la RI, ROF, Procedura de delegare**
- **Lista rapoartelor întocmite la nivelul compartimentului.**
- **Procedura de sistem PS.02 „Delegarea”**
- **Lista nominală de delegare competente/responsabilitati la nivel de compartiment.**
- **Dispoziția de delegare competente/responsabilitati .**
- Registrul cu delegari ale compartimentului.
- Manualul de Control Financiar Preventiv.

5.2. La nivel de entitate:

a) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activității de resurse umane va supune aprobării de către Primarul Comunei FIBIȘ a următoarelor documente: organigrama Primăriei Comunei FIBIȘ, Regulamentul de Organizare și Funcționare- ROF, Regulamentul Intern- RI.

b) Persoana responsabilă cu managementul resurselor umane va solicita persoanelor responsabile de managementul compartimentelor/activităților actualizarea fișelor de post din cadrul compartimentului , va monitoriza realizarea acestei sarcini în termenul stabilit și va informa Primarul

c) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor efectua analize, la nivelul principalelor activitati, în scopul identificării eventualelor disfuncționalități în fixarea sarcinilor de lucru individuale prin fișele posturilor și în concordanță cu atribuțiile compartimentului, astfel încât structura organizatorică să asigure funcționarea circuitelor și fluxurilor informaționale necesare supravegherii și realizării activităților proprii.

e) Persoana responsabilă cu managementul compartimentelor/activitatilor vor întocmi Lista rapoartelor întocmite de aparatul de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ

f) Primarul Comunei FIBIȘ va emite o Dispoziție privind delegarea de competențe/responsabilități la nivelul instituției ;

g) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor avea în vedere corelarea Deciziilor de delegare emise la nivelul compartimentului , cu prevederile Dispoziției Primarului Comunei FIBIȘ la nivelul instituției.

6. Documente de atestare a implementării standardului

6.1. Organigrama aprobată de conducerea Primăriei Comunei FIBIȘ

6.2. Regulamentul de organizare și funcționare al Primăriei Comunei FIBIȘ

6.3. Regulamentul Intern al Primăriei Comunei FIBIȘ

6.3. Fișele de post actualizate .

6.4. Documente care atestă, prin semnătură, faptul că întreg personalul a luat la cunoștință de ROF , RI, Procedura de Sistem PS.02 - Delegarea.

6.6. Lista rapoartelor întocmite de aparatul de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ

6.7. Procedura de sistem PS.02 – Delegarea

6.8. Lista nominală de delegare competente/responsabilități la nivel de compartiment.

6.9. Dispoziția de delegare competente/responsabilități .

6.10. Registrul cu delegări ale compartimentului.

6.11. Manualul de Control Financiar Preventiv.

♣ **Documentele care atestă faptul că întreg personalul din instituție a luat la cunoștință de RI, ROF, Procedura de sistem PS.02 – Delegarea, „Lista rapoartelor întocmite de aparatul de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ” se vor regăsi documentația de implementare a Standardului 4 la Secretarul Structurii.**

7. Termen: **31.12.2019**

Grupa B. PERFORMANȚA ȘI MANAGEMENTUL RISCULUI

Standardul 5 - OBIECTIVE

Standardul 6 - PLANIFICAREA

Standardul 7 - MONITORIZAREA PERFORMANȚELOR

Standardul 8 - MANAGEMENTUL RISCULUI

Standard 5: OBIECTIVE

1. Descrierea standardului

Conducerea comunei Fibiș definește obiectivele generale, legate de scopurile entității, de fiabilitatea informațiilor, conformitatea cu legile, regulamentele și politicile interne, precum și obiectivele specifice și le comunică, după caz, tuturor salariaților și terților interesați.

Obiectivele comunei Fibiș trebuie formulate clar, de o manieră care să permită monitorizarea îndeplinirii lor și să fie actualizate ori de câte ori este necesar.

2. Cerințele generale ale standardului

Conducerea comunei Fibiș stabilește obiectivele generale astfel încât acestea să fie corelate cu misiunea și scopurile comunei Fibiș și cu respectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate.

Conducerea comunei Fibiș transpune obiectivele generale în obiective specifice și în rezultate așteptate pentru fiecare activitate și le comunică salariaților.

Obiectivele specifice trebuie astfel definite încât să răspundă pachetului de cerințe "SMART" (specifice, măsurabile, adecvate, realiste, cu termen de realizare).

Stabilirea obiectivelor este în competența conducerii comunei Fibiș, iar responsabilitatea realizării acestora este atât a conducerii, cât și a salariaților.

Stabilirea obiectivelor are la bază formularea de ipoteze/premise, corelată cu prevederile actului normativ de organizare și funcționare a comunei Fibiș. Obiectivelor specifice și activităților li se atașează indicatori de performanță și se comunică salariaților de către fiecare conducător.

Conducerea comunei Fibiș actualizează/reevaluează obiectivele ori de câte ori constată modificarea ipotezelor/premiselor care au stat la baza fixării acestora sau pentru a ține cont de schimbările semnificative în activitate, bugetul alocat și priorități.

3. Referințe principale

- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legile bugetare anuale;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.159/2004 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind conținutul, forma de prezentare și structura programelor elaborate de ordonatorii principali de credite în scopul finanțării unor acțiuni sau unui ansamblu de acțiuni;
- actul normativ de organizare și funcționare a comunei Fibiș.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Sunt stabilite obiectivele specifice la nivelul compartimentului?
2. Obiectivele sunt astfel stabilite încât să răspundă pachetului de cerințe SMART? (specifice; măsurabile; acceptate; realiste; cu termen de realizare)
3. Sunt reevaluate/actualizate obiectivele specifice atunci când se constată modificări ale ipotezelor/premiselor care au stat la baza fixării acestora?

5. Activități necesare implementării standardului

a) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor stabili anual obiectivele specifice la nivelul compartimentului.

Obiectivele specifice vor fi astfel stabilite încât să răspundă pachetului de cerințe S.M.A.R.T? (unde: S - precise; M - măsurabile și verificabile; A - necesare; R - realiste; T - cu termen de realizare).

b) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor elabora anual „Planul de management” al compartimentului, în care vor cuprinde obiectivele specifice compartimentului.

La elaborarea „Planului de management” al compartimentului, se vor lua în considerare următoarele:

- Obiectivele specifice se aduc la îndeplinire prin realizarea activităților (una sau mai multe) identificate la nivelul compartimentului și care au fost cuprinse „Lista cu activitățile procedurate și procedurabile” din cadrul Standardului 9 – Proceduri.

- În procesul de realizare a activităților sunt necesare mai multe acțiuni/operațiuni (descrise în procedurile operaționale aferente activităților).
- Obiectivele specifice au la bază formularea de ipoteze/premise acceptate prin consens.
- Obiectivele specifice sunt reevaluate când se constată modificări ale ipotezelor/premiselor

c) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor completa „Lista ipotezelor/premiselor asociate obiectivelor specifice în „Planul de management al compartimentului”. Obiectivele specifice vor fi stabilite în baza ipotezelor/premiselor acceptate prin consens în cadrul unei ședințe, fapt care va fi consemnat într-un „Proces verbal de ședință” al compartimentului.

d) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor aduce la cunoștința tuturor salariaților din cadrul compartimentului, modificările constatate cu privire la ipotezele/premisele asociate obiectivelor specifice și vor consemna acest fapt într-un „Proces verbal de informare și luare la cunoștință”. În situația modificării unora dintre ipotezele care au stat la baza stabilirii obiectivelor, atunci vor fi reevaluate și obiectivele respective.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente :

- Planul de management al compartimentului pe anul....., în care vor fi cuprinse obiectivele specifice SMART ale compartimentului.
- Lista ipotezelor / premiselor asociate obiectivelor specifice la nivelul compartimentului
- Raport privind reevaluarea relevanței indicatorilor

6. Documente de atestare a implementării standardului

6.1. Planul de management al compartimentului pe anul.....

6.2. Lista ipotezelor /premiselor asociate obiectivelor specifice”la nivelul compartimentului.

6.3. Raport privind reevaluarea relevanței indicatorilor

7. Termen: 31.12.2019

Standard 6: PLANIFICAREA

1. Descrierea standardului

Conducerea comunei Fibiș întocmește planuri sau alte documente de planificare prin care se pun în concordanță activitățile necesare pentru atingerea tuturor obiectivelor stabilite cu resursele maxim posibil de alocate, se stabilesc termene de realizare și persoane responsabile, astfel încât riscurile susceptibile să afecteze realizarea obiectivelor entității să fie minime.

2. Cerințele generale ale standardului

Conducerea comunei Fibiș elaborează, după caz, o strategie, plan strategic etc., în care se stabilesc obiectivele generale ale entității, prioritățile și activitățile ce trebuie îndeplinite pe termen mediu și lung, precum și un plan anual de management sau orice alt document de planificare specific entității în vederea stabilirii obiectivelor specifice, activităților necesare îndeplinirii lor și resurselor necesare

Repartizarea resurselor necesită decizii și analize fundamentate cu privire la cel mai bun mod de alocare, dat fiind caracterul limitat al resurselor.

Schimbarea obiectivelor, resurselor sau a altor elemente ale procesului de fundamentare impune actualizarea documentului de planificare.

Pentru realizarea obiectivelor, conducătorul comunei Fibiș asigură coordonarea deciziilor și acțiunilor compartimentelor și organizează consultări prealabile atât în cadrul compartimentelor, cât și între acestea.

3. Referințe principale

-Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- legile bugetare anuale;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.807/2006 pentru aprobarea Componentei de management din cadrul Metodologiei privind sistemul de planificare strategică pe termen mediu al instituțiilor administrației publice de la nivel central;
- Hotărârea Guvernului nr. 158/2008 pentru aprobarea Componentei de programare bugetară din cadrul Metodologiei privind sistemul de planificare strategică pe termen mediu al instituțiilor administrației publice de la nivel central;
- Hotărârea Guvernului nr. 866/1996 pentru actualizarea normativelor privind spațiile cu destinația de birou sau pentru activități colective ori de deservire ce pot fi utilizate de ministere, alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, de instituțiile publice din subordinea acestora, precum și de prefecturi;
- Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 478/2016 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 123/2002;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.159/2004 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind conținutul, forma de prezentare și structura programelor elaborate de ordonatorii principali de credite în scopul finanțării unor acțiuni sau ansamblu de acțiuni;
- strategiile fiscal-bugetare ale României.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

- 1) *Există o planificare a activităților în concordanță cu obiectivele specifice?*
- 2) *Sunt repartizate resurse astfel încât să se realizeze activitățile corespunzătoare obiectivelor specifice compartimentului?*
- 3) *Sunt adoptate măsuri de coordonare a deciziilor și activităților compartimentului cu cele ale altor compartimente, în scopul asigurării convergenței și coerenței acestora?*

5. Activitati necesare implementarii standardului

a) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor va adauga la „Dosar implementare standard 8” documentul numit „Planul de management al compartimentului” elaborat anual la standardul nr. 5- Obiective.

b) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor va elabora anual „Proiectul de buget al compartimentului” .

c) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor va elabora anual „Planul de achizitii publice” al compartimentului. Acest plan va contribui la elaborarea „Planului de achizitii publice al Comunei FIBIȘ, pe anul viitor.

d) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor va elabora anual „Planificarea necesarului de personal”, va evidentia situatia disponibilizarii pe anul viitor a personalului actual din diferite motive (pensionari, concedii de boala sau maternitate etc) cat si necesarul de completare a posturilor vacante cu respectarea prevederilor legale.

e) Planificarea necesarului de personal pe compartimente va furnizată către responsabilul compartimentului de resurse umane, care va centraliza Planificările de personal ale tuturor compartimentelor din instituție și va elabora “Planificarea necesarului de personal al instituției pe anul viitor”

f) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor va asigura și va răspunde de intocmirea proceselor verbale pentru toate pentru sedintele din compartimentul propriu și pentru ședințele pe care le inițiază și la care vor lua parte și alte compartimente.

g) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor va asigura , direct sau printr-o persoană desemnată, introducerea in dosarul SCIM al compartimentului , a copiilor dupa procesele verbale aferente sedintelor la nivel de compartiment și la nivel de institutie (cu participarea altor/ tuturor compartimentelor), ordinare sau extraordinare.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente :

- **Planul de management al compartimentului - intocmit la Standardul 5 – OBIECTIVE.**
- **Proiectul de buget al compartimentului / instituției**
- **Planul de achizitii al compartimentului / instituției**
- **Planificarea necesarului de personal al compartimentului / instituției**
- **Referat de necesitate și oportunitate privind cuprinderea în lista de investiții și în planul de achiziții pentru anul viitor , a dotărilor și echipamentelor necesare.**
- **Procese verbale ale sedintelor organizate la nivelul compartimentului / instituției**

6. Documente de atestare a implementarii standardului

- 6.1. Planul de management al compartimentului - intocmit la Standardul 5 – OBIECTIVE.
- 6.2. Proiectul de buget al compartimentului/instituției
- 6.3. Planul de achizitii al compartimentului/instituției
- 6.4. Planificarea necesarului de personal al compartimentului/instituției
- 6.5. Referat de necesitate și oportunitate .
- 6.6. Procese verbale ale ședințelor organizate la nivelul compartimentului/instituției

7. Termen: 31.12.2019

Standard 7: MONITORIZAREA PERFORMANTELOR

1. Descrierea standardului

Conducătorul comunei Fibiș dispune monitorizarea performanțelor pentru obiectivele și/sau activitățile compartimentelor, prin intermediul unor indicatori cantitativi și/sau calitativi, inclusiv cu privire la economicitate, eficiență și eficacitate.

2. Cerintele generale ale standardului

Conducătorii compartimentelor monitorizează performanțele activităților aflate în coordonare, prin elaborarea unui sistem adaptat dimensiunii și specificului activității compartimentului. Monitorizarea performanțelor activităților desfășurate se realizează la nivelul fiecărui compartiment în vederea informării conducerii comunei Fibiș privind realizarea obiectivelor propuse.

Conducătorii compartimentelor se asigură că este stabilit cel puțin un indicator de performanță pentru obiectivele stabilite și activitățile prevăzute în plan și/sau desfășurate, cu ajutorul căruia se monitorizează și se raportează realizările. Pe baza indicatorilor stabiliți, conducătorul compartimentului elaborează anual o raportare privind monitorizarea performanțelor, care poate fi inclusă într-un raport mai amplu, precum un raport de activitate sau alt document de raportare al comunei Fibiș .

Pe baza raportărilor anuale pentru monitorizarea performanțelor primite de la compartimente se întocmește o informare privind monitorizarea performanțelor la nivelul comunei Fibiș către conducătorului acesteia.

Structura și complexitatea sistemului de monitorizare a performanțelor sunt condiționate de mărimea și specificul activității comunei Fibiș , de modificarea obiectivelor sau/și indicatorilor, de modul de acces al salariaților la informații.

Conducerea comunei Fibiș dispune evaluarea periodică a performanțelor, constată eventualele abateri de la obiective și ia măsurile preventive și corective ce se impun.

3. Referințe principale

- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- legile bugetare anuale;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 478/2016 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 123/2002;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/manAGERIAL și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.159/2004 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind conținutul, forma de prezentare și structura programelor elaborate de ordonatorii principali de credite în scopul finanțării unor acțiuni sau ansamblu de acțiuni.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Este stabilit un sistem de monitorizare și raportare a performanțelor, pe baza indicatorilor asociați obiectivelor specifice?
2. Există o evaluare a performanțelor pe baza indicatorilor de performanță stabiliți?
3. În cazul în care se constată o eventuală abatere de la obiective, se iau măsurile preventive și corective ce se impun?

5. Activități necesare implementării standardului

a) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor asocia fiecarui obiectiv-smart din „Planul de Management al compartimentului” elaborat la standardul nr. 5- Obiective, cel puțin un indicator de performanță. Dacă considera necesar, persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor pot atasa fiecarui obiectiv mai mulți indicatori pentru a avea un control mai eficient asupra evoluției obiectivelor compartimentului pe parcursul realizării lor .

b) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor evalua stadiul de realizare al indicatorilor de performanță și vor întocmi un *”Raport privind gradul de indeplinire a obiectivelor”*.

c) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor completa și atasa, atunci când va fi necesar, *”Raportul privind reevaluarea relevanței indicatorilor”*

d) Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/activitatilor va întocmi *”Registrul privind abaterile de la politicile stabilite”*. Prin abaterile de la politicile stabilite se înțeleg abaterile de la obiectivele stabilite în Planul de management (strategia) al instituției publice, respectiv al compartimentului. Acestea abateri pot să apară din diferite motive: probleme de finanțare, schimbare de condiții etc.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente :

- **Raportul privind gradul de îndeplinire a obiectivelor.**
- **Raportul privind reevaluarea relevantei indicatorilor asociați obiectivelor compartimentului, cu scopul operării unor eventuale corectii. Acest raport va fi întocmit în cazul modificării unuia sau mai multor obiective, deoarece și indicatorii acestora se modifică.**
- **Registrul privind abaterile de la politicile stabilite**

6. Documente de atestare a implementării standardului

6.1. Raport privind gradul de îndeplinire a obiectivelor.

6.2. Raportul privind reevaluarea relevantei indicatorilor asociați obiectivelor compartimentului, cu scopul operării unor eventuale corectii. Acest raport va fi întocmit în cazul modificării unuia sau mai multor obiective, deoarece și indicatorii acestora se modifică.

6.3. Registrul privind abaterile de la politicile stabilite.

7. Termen: 31.12.2019

Standard 8: MANAGEMENTUL RISCULUI

1. Descrierea standardului

Conducătorul comunei Fibiș organizează și implementează un proces de management al riscurilor care să faciliteze realizarea obiectivelor acestora în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate.

2. Cerințele generale ale standardului

Entitățile publice își definesc propriul proces de management al riscurilor adaptat dimensiunii, complexității și mediului specific, în vederea identificării tuturor surselor posibile de risc și pentru diminuarea sau eliminarea probabilității și impactului riscurilor.

Conducerea comunei Fibiș stabilește vulnerabilitățile și amenințările aferente obiectivelor și activităților, care pot afecta atingerea acestora.

Conducătorul comunei Fibiș are obligația organizării și implementării unui proces eficient de management al riscurilor, în principal, prin:

a) identificarea riscurilor în strânsă legătură cu activitățile din cadrul obiectivelor specifice a căror realizare ar putea fi afectată de materializarea riscurilor; identificarea amenințărilor/vulnerabilităților prezente în cadrul activităților curente ale entității care ar putea conduce la nerealizarea obiectivelor propuse și la săvârșirea unor fapte de corupție și fraude;

b) evaluarea riscurilor, prin estimarea probabilității de materializare, a impactului asupra activităților din cadrul obiectivelor în cazul în care acestea se materializează; ierarhizarea și prioritizarea riscurilor în funcție de toleranța la risc;

c) stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor (răspunsului la risc) prin identificarea celor mai adecvate modalități de tratare a riscurilor, inclusiv măsuri de control; analiza și gestionarea riscurilor în funcție de limita de toleranță la risc aprobată de către conducerea entității;

d) monitorizarea implementării măsurilor de control și revizuirea acestora în funcție de eficacitatea rezultatelor acestora;

e) raportarea periodică a situației riscurilor se realizează ori de câte ori este nevoie sau cel puțin o dată pe an, respectiv dacă riscurile persistă, în funcție de apariția de riscuri noi, eficiența măsurilor de control adoptate, reevaluarea riscurilor existente etc.

Conducătorii compartimentelor cuprinse în primul nivel de conducere din structura organizatorică a comunei Fibiș nominalizează responsabili cu riscurile și asigură cadrul organizațional și procedural pentru identificarea și evaluarea riscurilor, stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor, monitorizarea implementării măsurilor de control, revizuirea și raportarea periodică a acestora.

Toate activitățile și acțiunile inițiate și puse în aplicare în cadrul procesului de management al riscurilor sunt riguros documentate, iar sinteza datelor, informațiilor și deciziilor luate în acest proces

este cuprinsă în Registrul de riscuri, prevăzut în anexa nr. 1, document care atestă că în cadrul comunei Fibiș există un proces de management al riscurilor și că acesta funcționează; Registrul de riscuri pe entitate include numai riscurile semnificative.

Responsabilii cu riscurile din cadrul compartimentelor colectează riscurile aferente activităților, identifică strategia de risc, elaborează Registrul de riscuri la nivelul compartimentelor din primul nivel de conducere, propun măsuri de control și monitorizează implementarea acestora, după ce în prealabil acestea au fost aprobate de către conducătorul compartimentului.

Riscurile sunt actualizate la nivelul compartimentelor ori de câte ori se impune acest lucru, dar obligatoriu anual, prin completarea modificărilor survenite în Registrul de riscuri. Fiecare entitate publică, conform unei proceduri interne și experienței acumulate în managementul riscurilor, poate utiliza o serie de instrumente specifice identificării și urmării riscurilor, precum formular de alertă la risc, fișă de urmărire a riscului etc., fără ca acestea să aibă un caracter obligatoriu.

Măsurile de control stabilite de compartimente se centralizează la nivelul comunei Fibiș și sunt aprobate de conducătorul comunei Fibiș. Măsurile de control sunt obligatorii pentru gestionarea riscurilor semnificative de la nivelul compartimentelor și se actualizează ori de câte ori este nevoie.

Conducătorii compartimentelor din primul nivel de conducere raportează anual desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor, care cuprinde în principal numărul total de riscuri gestionate la nivelul compartimentelor, numărul de riscuri tratate și nesoluționate până la sfârșitul anului, stadiul implementării măsurilor de control și eventualele revizuiți ale evaluării riscurilor, cu respectarea limitei de toleranță la risc aprobate de conducerea comunei Fibiș.

Pe baza raportărilor anuale primite de la compartimente se elaborează o informare privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul entității; informarea este analizată și aprobată în Comisia de monitorizare, ulterior aceasta fiind prezentată conducătorului comunei Fibiș

3. Referințe principale

- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc;
- Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Metodologia de management al riscurilor, elaborată de Secretariatul General al Guvernului.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. *Există identificate și evaluate riscurile aferente obiectivelor/activităților?*
2. *Sunt stabilite și monitorizate măsurile de control aferente riscurilor semnificative?*
3. *Există o analiză a riscurilor identificate și gestionate, concretizate printr-o raportare anuală cu privire la procesul de management al riscurilor?*

5. Activități necesare implementării standardului

a) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor identifica riscurile care pot afecta realizarea obiectivelor specifice compartimentului, stabilite la standardul nr. 5- Obiective, în „Planul de management al compartimentului” și vor completa, anual sau ori de câte ori este necesar, „Registrul de riscuri” al compartimentului.

b) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor stabili riscurile în conformitate cu Metodologia Ministerului Finanțelor Publice privind implementarea standardului de control intern „Managementul Riscurilor”.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente:

- Registrul de riscuri al compartimentului, completat și actualizat
- **Procedura de sistem PS.03 – Managementul Riscurilor**

6. Documente de atestare a standardului

6.1. Registrul de riscuri al compartimentului.

6.2. Procedura de sistem PS.03 – Managementul Riscurilor

7. Termen: 31.12.2019

Grupa C. ACTIVITĂȚI DE CONTROL

Standardul 9 – PROCEDURI

Standardul 10 – SUPRAVEGHEREA

Standardul 11 – CONTINUITATEA ACTIVITĂȚII

Standard 9: PROCEDURI

1. Descrierea standardului

Conducerea comunei Fibiș asigură elaborarea procedurilor documentate într-un mod unitar pentru procesele majore sau activitățile semnificative desfășurate în cadrul entității și le aduce la cunoștință personalului implicat.

2. Cerintele generale ale standardului

Conducerea comunei Fibiș se asigură că pentru procesele și activitățile, declarate procedurale, există o documentație adecvată și că operațiunile sunt consemnate în proceduri documentate.

Pentru ca procedurile să devină instrumente eficiente de control intern, acestea trebuie:

- să fie precizate în documente scrise (proceduri documentate);
- să se refere la toate procesele și activitățile importante;
- să asigure o separare corectă a funcțiilor de inițiere, verificare, avizare și aprobare a operațiunilor;
- să fie simple, complete, precise și adaptate proceselor și activității procedurale;
- să fie actualizate în permanență;
- să fie aduse la cunoștință personalului implicat.

Procedurile documentate elaborate trebuie să fie în conformitate cu structura prevăzută în anexa nr. 2 și/sau cu o procedură de sistem privind elaborarea procedurilor la nivelul comunei Fibiș .

Procedurile trebuie să asigure o separare a funcțiilor de inițiere, realizare, verificare, avizare și aprobare a operațiunilor, astfel încât acestea să fie încredințate unor persoane diferite. În acest mod se reduce considerabil riscul de apariție a erorilor, fraudelor, încălcării legislației, precum și riscul de nedetectare a problemelor pe fluxul unui proces sau al unei activități.

Conducătorii entităților publice în care, din cauza numărului mic de salariați, se limitează posibilitatea de aplicare a separării atribuțiilor și responsabilităților trebuie să fie conștienți de apariția riscurilor menționate anterior și să compenseze această limitare prin măsuri de control suplimentare implementate pe fluxul proceselor sau activităților procedurale.

În entitățile publice, accesul la resurse, precum și protejarea și folosirea corectă a acestora se reglementează prin acte administrative, care se aduc la cunoștința salariaților. Restrângerea accesului la resurse reduce riscul utilizării inadecvate a acestora.

Conducerea comunei Fibiș se asigură că, pentru toate situațiile în care din cauza unor circumstanțe deosebite apar abateri față de politicile sau procedurile stabilite, se întocmesc documente adecvate, aprobate la un nivel corespunzător, înainte de efectuarea operațiunilor. Circumstanțele și modul de gestionare a situațiilor de abatere de la politicile și procedurile existente

se analizează periodic, în vederea desprinderii unor concluzii de bună practică pentru viitor, ce urmează a fi formalizate.

3. Referințe principale

- Legea nr. 22/1969 privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor agenților economici, autorităților sau instituțiilor publice, cu modificările ulterioare;
- Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- legile bugetare anuale;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 841/1995 privind procedurile de transmitere fără plată și de valorificare a bunurilor aparținând instituțiilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 781/2002 privind protecția informațiilor secrete de serviciu;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.151/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2011 privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 107/2012, cu modificările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.235/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 201/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.661 bis/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de încasare și utilizare a fondurilor bănești primite sub forma donațiilor și sponsorizărilor de către instituțiile publice;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.718/2011 pentru aprobarea Precizărilor privind întocmirea și actualizarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului;

- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 923/2014 pentru aprobarea **Normelor metodologice** generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv și a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfășoară activitatea de control financiar preventiv propriu, republicat, cu modificările ulterioare.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Pentru activitățile procedurale au fost elaborate și/sau actualizate proceduri documentate?
2. Procedurile elaborate respectă cerințele minime prevăzute de standard, pentru a fi un instrument eficace de control?
3. Procedurile elaborate respectă structura unitară stabilită la nivelul entității?

5. Activități necesare implementării standardului

a) Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/activităților va identifica toate activitățile care se desfășoară în cadrul compartimentului, și va completa *"Lista cu activitățile procedurate (pentru care sunt elaborate proceduri) și procedurabile (pentru care urmează să se întocmească proceduri)"*. Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/activităților va urmări ca toate activitățile care se desfășoară în cadrul compartimentului să fie procedurate în cel mai scurt timp.

b) Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/activităților se va asigura că procedurile elaborate în cadrul compartimentului respectă legislația în vigoare, inclusiv cea privind controlul intern/managerial.

c) Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/activităților va înainta procedurile întocmite Structurii, în vederea verificării acestora..

d) De regulă, procedurile de sistem vor fi elaborate de Structură.

e) Structura va înainta procedurile, spre aprobare, conducătorului Comunei FIBIȘ

f) După aprobare, Structura, va difuza procedurile conform Listei de difuzare și le va aduce la cunoștința tuturor angajaților.

g) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor aduce la cunoștința subalternilor procedurile aplicabile compartimentului și vor consemna acest fapt în *"Procesul verbal de informare și luare la cunoștință"*, sub luare de semnătură.

h) Pachetul de proceduri care reglementează desfășurarea activităților proprii compartimentului constituie *"Manualul de proceduri"* al compartimentului.

i) Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/activităților va întocmi și va completa, anual și/sau ori de câte ori este necesar, *"Raportul privind stadiul de aplicare în practică a procedurilor de lucru elaborate în cadrul compartimentului"*.

j) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activităților va aduce la cunoștința tuturor angajaților din cadrul compartimentului procedura de sistem PS.05 – Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor

k) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activităților va aduce la cunoștința tuturor angajaților din cadrul compartimentului procedurile de sistem și cele operaționale inclusiv cele privind activitățile de control financiar preventiv la nivelul instituției, și va consemna acest fapt în *"Procesul verbal de instruire și luare la cunoștință"*.

l) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activităților economice va întocmi procedurile operaționale privind desfășurarea activităților economico-financiare precum și procedura operațională privind exercitarea controlului financiar preventiv în cadrul Comunei FIBIȘ și se vor distribui către Secretarul Structurii care le va include în Manualul de Proceduri.

m) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activităților economice va întocmi documentul (referatul) care va fundamenta Dispoziția conducătorului Comunei FIBIȘ privind activitatea de control financiar preventiv la nivelul instituției, prin care se va nominaliza persoana responsabilă cu organizarea și monitorizarea acestei activități, persoanele cărora li se atribuie semnătura de control financiar preventiv și operațiile supuse controlului financiar preventiv (check – list-uri). La elaborarea referatului se va lua în considerare ca persoana care exercită

controlul financiar preventiv propriu nu trebuie sa fie implicata, prin sarcinile de serviciu, in efectuarea operatiunii supuse controlului financiar preventiv propriu.

n) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor economice va avea în vedere ca documentul să cuprindă toate persoanele care exercită controlul financiar preventiv la nivel de instituție și toate operațiile supuse controlului financiar preventiv și va asigura permanenta actualizare a acestuia.

o) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activitatilor economice va comunica, sub semnătură, Dispoziția conducătorului Comunei FIBIȘ privind activitatea de control financiar preventiv la nivelul instituției, tuturor compartimentelor din cadrul instituției.

p) Persoana responsabila de managementul compartimentelor/activitatilor va intocmi "Registrul privind abaterile de la proceduri" și va lua eventualele masuri corective în cazul în care se constată abateri de la procedurile elaborate.

r) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor va intocmi „Lista cu normele care reglementeaza accesul la resurse” va contine actele administrative (documente) care reglementeaza accesul salariatilor la resursele materiale (echipamente, autoturisme, tehnica de calcul etc.) financiare (conturi, caserii etc.) si informationale (acces la informatii publice sau clasificate, daca este cazul).

s) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor „Lista cu salariatii care au acces la resurse”.

t) Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor „Raportul anual privind verificarea respectarii normelor de acces la resurse”

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente:

- Lista cu activitățile procedurate și procedurabile din cadrul compartimentului.
- Manualul de proceduri al compartimentului.
- **Procesul verbal de informare și luare la cunoștință de procedurile aplicabile compartimentului.**
- **Raportul anual privind stadiul de aplicare a procedurilor de lucru in cadrul compartimentului**
 - Procedura de sistem PS.04 – Elaborarea și codificarea procedurilor
 - Procedura de sistem PS.05 – Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor
 - Raport anual de punere în practică a procedurilor
 - Dispoziția privind separarea atribuțiilor
 - Dispoziția de numire a persoanelor responsabile cu viza CFPP
 - check – list – urile privind operațiile supuse vizei CFPP
 - Registru privind abaterile de la procedurile elaborate
 - Lista normelor care reglementează accesul la resurse
 - Lista persoanelor care au acces la resurse
 - Raport anual privind verificarea respectării normelor de acces la resurse

6. Documente de atestare a implementarii standardului

- 6.1. Lista cu activitățile procedurate și procedurabile din cadrul compartimentului.
- 6.2. Manualul de proceduri al compartimentului.
- 6.3. Procesul verbal de informare și luare la cunoștință de procedurile aplicabile compartimentului.
- 6.4. Raportul privind stadiul de aplicare a procedurilor de lucru in cadrul compartimentului.
- 6.5. Procedura de sistem PS.04 – Elaborarea și codificarea procedurilor
- 6.6. Procedura de sistem PS.05 – Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor
- 6.7. Raport anual de punere în practică a procedurilor
- 6.8. Dispoziția de numire a persoanelor responsabile cu viza CFPP
- 6.9. Check – list – urile privind operațiile supuse vizei CFPP
- 6.10. Registru privind abaterile de la procedurile elaborate
- 6.11. Lista normelor care reglementează accesul la resurse
- 6.12. Lista persoanelor care au acces la resurse
- 6.13. Raport anual privind verificarea respectării normelor de acces la resurse
- 6.14. Proces verbal de informare asupra standardului

6.15. Dispoziția privind separarea atribuțiilor

7. Termen: 31.12.2019

Standard 10: SUPRAVEGHEREA

1. Descrierea standardului

Conducerea comunei Fibiș inițiază, aplică și dezvoltă instrumente adecvate de supervizare și control al proceselor și activităților specifice compartimentului, în scopul realizării acestora în condiții de economicitate, eficiență, eficacitate, siguranță și legalitate.

2. Cerințele generale ale standardului

Conducerea comunei Fibiș trebuie să monitorizeze modul de aplicare a instrumentelor de control, pentru a se asigura că procedurile sunt respectate de către salariați în mod efectiv și continuu.

Activitățile de supraveghere implică revizuirii ale activității realizate de salariați, testări prin sondaje sau orice alte modalități care confirmă respectarea procedurilor.

Conducătorii compartimentelor verifică și aprobă activitățile salariaților, dau instrucțiunile necesare pentru a asigura minimizarea erorilor și pierderilor, eliminarea neregulilor și fraudei, respectarea legislației și corecta înțelegere și aplicare a instrucțiunilor.

Supravegherea activităților este adecvată, în măsura în care:

- fiecărui salariat i se comunică atribuțiile, responsabilitățile și limitele de competență atribuite;
- se evaluează sistematic activitatea fiecărui salariat;
- se aprobă rezultatele activității în diverse etape de realizare a acesteia.

3. Referințe principale

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- actul normativ de organizare și funcționare a comunei Fibiș ;
- regulamentul de organizare și funcționare a comunei Fibiș .

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Conducătorul monitorizează și supervizează activitățile care intră în responsabilitatea lui directă?
2. Conducătorul acordă asistență salariaților necesară pentru realizarea sarcinilor trasate? Conducătorul verifică activitatea salariaților cu privire la realizarea sarcinilor trasate?
3. Sunt instituite controale suficiente și adecvate de supraveghere pentru activitățile care implică un grad ridicat de expunere la risc?

5. Activități necesare implementării standardului

a) Supravegherea și supervizarea activităților se realizează de către persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților în conformitate cu procedura de sistem PS.06 – Supravegherea.

b) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților vor aduce la cunoștința subalternilor procedura de sistem PS.06 – Supravegherea și vor consemna acest fapt în „Procesul verbal de informare și luare la cunoștință”, sub luare de semnătură.

c) Persoana responsabilă cu managementul compartimentului/activității va întocmi lista de activități specifice compartimentului în conformitate cu cerințele Standardului 9 – Proceduri.

d) Persoana responsabilă cu managementul compartimentului/activității va verifica munca prestată de către salariat raportându-se la procedurile pe activități aplicabile și la politicile entității

publice. Verificarea se va face atat in timpul desfasurarii activitatii cat si la finalizarea acesteia. In timpul si dupa finalizarea supravegherii,

e) Persoana responsabila cu managementul compartimentului/activitatii va completa raportul *“Concluzii privind activitatea de supraveghere din data de.....”* unde va scrie concluziile activitatii supravegheate la rubrica observatii.

f) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor isi vor intocmi *„Strategia de control intern”* a compartimentului, care să furnizeze o asigurare rezonabilă cu privire la atingerea obiectivelor specifice.

g) In cazul in care se constat abateri, acestea se vor consemna în Registrul privind abaterile de la proceduri regăsit in Standardul 9 - Proceduri, iar in cazul in care se constata neregularitati se vor consemna în Registrul privind semnalarea neregularităților.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente:

- **Procedura de supraveghere a activităților subordonaților PS.06 - SUPRAVEGHEREA**
- **Proces verbal de aducere la cunostinta salariatilor a procedurii PS-06 -SUPRAVEGHEREA;**
- **Raportul *“Concluzii privind activitatea de supraveghere din data de.....”* unde va scrie concluziile activitatii supravegheate la rubrica observatii.**
- Strategia de control al compartimentului.

6. Documente de atestare a implementarii standardului

6.1. Procedura de supraveghere a activităților subordonaților PS.06-SUPRAVEGHEREA

6.2. Proces verbal de aducere la cunostinta salariatilor a procedurii PS-06-SUPRAVEGHEREA;

6.3. Raportul *“Concluzii privind activitatea de supraveghere din data de.....”* unde va scrie concluziile activitatii supravegheate la rubrica observatii.

6.4. Strategia de control a compartimentului

7.Termen: 31.12.2019

Standard 11: CONTINUITATEA ACTIVITATII

1. Descrierea standardului

Conducerea comunei Fibiș identifică principalele amenințări cu privire la continuitatea derulării proceselor și activităților și asigură măsurile corespunzătoare pentru ca activitatea acesteia să poată continua în orice moment, în toate împrejurările și în toate planurile, indiferent care ar fi natura amenințării.

2. Cerintele generale ale standardului

Entitatea publică este o organizație a cărei activitate trebuie să se deruleze continuu prin compartimentele componente. Eventuala întrerupere a activității acesteia afectează atingerea obiectivelor stabilite.

Conducătorii compartimentelor inventariază situațiile generatoare care pot conduce la discontinuități în activitate și întocmesc un plan de continuitate a activităților, care are la bază identificarea și evaluarea cauzelor care pot afecta continuitatea operațională.

Situații curente generatoare de discontinuități: fluctuația personalului; lipsa de coordonare; management defectuos; fraude; distrugerea sau pierderea documentelor; dificultăți și/sau disfuncționalități în funcționarea echipamentelor din dotare; disfuncționalități produse de unii prestatori de servicii; schimbări de proceduri, instabilitate politică și/sau legislativă etc.

Planul de continuitate a activității trebuie să fie cunoscut, accesibil și aplicat în practică de salariații care au stabilite sarcini și responsabilități în implementarea acestuia.

Conducerea comunei Fibiș acționează în vederea asigurării continuității activității prin măsuri care să prevină apariția situațiilor de discontinuitate, spre exemplu:

- proceduri documentate pentru administrarea situațiilor care pot afecta continuitatea proceselor și activităților;
- delegarea, în cazul absenței temporare (concedii, plecări în misiune etc.);
- angajarea de personal în locul celor pensionați sau plecați din entitatea publică din alte considerente;
- achiziții pentru înlocuirea unor echipamente necorespunzătoare din dotare;
- servicii pentru întreținerea echipamentelor din dotare.

Conducătorii compartimentelor asigură revizuirea continuă a planului de continuitate a activităților, astfel încât acesta să reflecte întotdeauna toate schimbările ce intervin în compartiment.

3. Referințe principale

- Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 432/2004 privind dosarul profesional al funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Sunt inventariate situațiile generatoare de întreruperi în derularea principalelor activități?
2. Sunt stabilite măsuri (preventive sau corective, după caz) pentru asigurarea continuității activității, în cazul apariției unor situații generatoare de întreruperi?
3. Sunt monitorizate și aduse la cunoștința salariaților implicați măsurile propuse?

5. Activități necesare implementării standardului

a) Președintele Structurii va întocmi „Planul de continuitate a activității”, care va cuprinde situațiile generatoare de întreruperi identificate la nivelul instituției precum și măsurile întreprinse pentru continuitatea activităților.

La nivelul fiecărei instituții, se vor regăsi următoarele documente:

- **Planul de continuitate a activității;**

6. Documente de atestare a implementării standardului

6.1. Planul de continuitate a activității;

7. Termen: 31.12.2019

Grupa D. INFORMARE ȘI COMUNICARE

Standardul 12 – INFORMAREA ȘI COMUNICAREA

Standardul 13 – GESTIONAREA DOCUMENTELOR

Standardul 14 – RAPORTAREA CONTABILĂ ȘI FINANCIARĂ

Standard 12: INFORMAREA ȘI COMUNICAREA

1. Descrierea standardului

În entitatea publică trebuie stabilite tipurile de informații, conținutul, calitatea, frecvența, sursele, destinatarii acestora și se dezvoltă un sistem eficient de comunicare internă și externă, astfel

încât conducerea și salariații să își poată îndeplini în mod eficace și eficient sarcinile, iar informațiile să ajungă complete și la timp la utilizatori.

2. Cerințele generale ale standardului

Calitatea informațiilor și comunicarea eficientă sprijină conducerea și salariații entității în îndeplinirea sarcinilor, responsabilităților și în atingerea obiectivelor, inclusiv a scopului privind controlul intern managerial.

Informația trebuie să fie corectă, credibilă, clară, completă, oportună, utilă, ușor de înțeles și receptat.

Informația trebuie să beneficieze de o circulație rapidă, în toate sensurile, inclusiv în și din exterior, să necesite cheltuieli reduse, prin evitarea paralelismelor, adică a circulației simultane a acelorași informații pe canale diferite sau de mai multe ori pe același canal.

Conducerea comunei Fibiș stabilește fluxuri și canale de comunicare care să asigure transmiterea eficace a datelor, informațiilor și deciziilor necesare desfășurării proceselor entității.

Sistemul de comunicare trebuie să fie flexibil și rapid, atât în interiorul comunei Fibiș, cât și între aceasta și mediul extern, și să servească scopurilor utilizatorilor.

Comunicarea cu părțile externe trebuie să se realizeze prin canale de comunicare stabilite și aprobate, cu respectarea limitelor de responsabilitate și a delegărilor de autoritate, stabilite de conducător.

Conducerea comunei Fibiș revaluează sistematic și periodic cerințele de informații și stabilește natura, dimensiunea și sursele de informații și date care corespund satisfacerii nevoilor de informare a entității.

Sistemele IT sprijină managementul adecvat al datelor, inclusiv administrarea bazelor de date și asigurarea calității datelor. Sistemele de management al datelor și procedurile de operare sunt în conformitate cu politica IT a entității, măsurile obligatorii de securitate și regulile privind protecția datelor personale.

3. Referințe principale

- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată;
- Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare;
- legile bugetare anuale;
- Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 26/2003 privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi;
- Hotărârea Guvernului nr. 123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.085/2003 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, referitoare la implementarea Sistemului Electronic Național, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.723/2004 privind aprobarea Programului de măsuri pentru combaterea birocrăției în activitatea de relații cu publicul, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 486/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- bugetul aprobat al fiecărei entități publice;

- ordine/decizii ale conducătorului comunei Fibiș ;
- adresa de internet a comunei Fibiș .

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Au fost stabilite tipurile de informații, conținutul, frecvența, sursele și destinatarii acestora, astfel încât personalul de conducere și cel de execuție, prin primirea și transmiterea informațiilor, să își poată îndeplini sarcinile de serviciu?
2. Sunt stabilite fluxurile informaționale și căile de comunicare specifice compartimentului?
3. Sunt stabilite canale adecvate de comunicare între compartimentele entității, precum și cu partea externă?

5. Activitati necesare implementarii standardului

a) Președintele Structurii va întocmi „Proiectul anual privind dezvoltarea sistemului de comunicare internă și externă a compartimentului”, care va cuprinde cinci capitole:

Capitolul 1

1.1. Dotarea fizica actuala a compartimentului pentru canale de comunicare (numar de telefoane, faxuri, adrese de email, programe informatice destinate comunicarii si informarii etc.)

1.2. Propuneri privind dotarea fizica viitoare (necesara) a compartimentului pentru canale de comunicare (numar de telefoane, faxuri, adrese de email, programe informatice destinate comunicarii si informarii etc)

Capitolul 2

2.1. Identificarea deficientelor de comunicare in interiorul compartimentului. Acestea pot fi: diferite tipuri de defectiuni ale canalelor de comunicare (telefoane deranjate, disfunctionalitati ale internetului, ale serviciilor de mailing intern si extern etc.)

2.2. Propuneri de corectare a deficientelor constatate. (De exemplu suplimentarea numarului de linii telefonice necesare compartimentului.)

Capitolul 3

3.1. Identificarea deficientelor de comunicare intre compartimente. Acestea pot fi: diferite tipuri de defectiuni ale canalelor de comunicare (telefoane deranjate, disfunctionalitati ale internetului, ale serviciilor de mailing intern si extern etc.)

3.2. Propuneri de corectare a deficientelor constatate.

Capitolul 4

4.1. Identificarea deficientelor de comunicare intre compartiment si exteriorul acestuia. Acestea pot fi: diferite tipuri de defectiuni ale canalelor de comunicare (telefoane deranjate, disfunctionalitati ale internetului, ale serviciilor de mailing intern si extern etc.)

4.2. Propuneri de corectare a deficientelor constatate.

Capitolul 5

5.1. Identificarea tipurilor de informatii, a canalelor de comunicare prin care circula acestea precum si identificarea fluxurilor informationale care necesita proceduri specifice de comunicare.

b) Președintele Structurii va elabora un “Document de atestare a existenței/neexistenței unui sistem informatizat”, respectiv documente de atestare a utilizării acestuia de către salariații instituției.

c) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor elabora „Lista cu informatii întocmite în cadrul compartimentului”, care va cuprinde informațiile care circulă:

În interiorul compartimentului:

- Documentele (informatiile) manageriale elaborate in cadrul tuturor celor 16 standarde.
- Documente operationale specifice si cu circulatie interna ale compartimentului (analize, rapoarte, sinteze, dari de seama, centralizatoare, procese verbale de uz intern etc.)

Între compartimente: procesele verbale ale sedintelor comune de lucru cu alte compartimente, listele de lucrari, servicii si documente pe care compartimentul le livreaza celorlalte compartimente ale entitatii, sau le primeste de la alte compartimente.

Între compartiment și exteriorul entității- liste de documente, lucrări și/sau servicii trimise/prestate către terți ale entității.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente:

-Lista cu datele și informațiile întocmite în cadrul compartimentului.

-Document de atestare a existenței unui sistem informatizat de colectare, prelucrare și centralizare a informațiilor, respectiv de atestare a utilizării acestuia de către salariații compartimentului

-Proiect anual privind „Dezvoltarea Sistemului de comunicare internă și externă” a compartimentului.

6. Documente de atestare a implementării standardului

6.1. Lista cu datele și informațiile întocmite în cadrul compartimentului.

6.2. Document de atestare a existenței unui sistem informatizat, respectiv documente de atestare a utilizării acestuia de către salariații compartimentului.

6.3. Proiect anual privind „Dezvoltarea Sistemului de comunicare internă și externă” a compartimentului.

7. **Termen:** 31.12.2019

Standard 13: GESTIONAREA DOCUMENTELOR

1. Descrierea standardului

Conducătorul comunei Fibiș organizează și gestionează procesul de creare, revizuire, organizare, stocare, utilizare, identificare și arhivare a documentelor interne și a celor provenite din exteriorul entității, oferind control asupra ciclului complet de viață al acestora și accesibilitate conducerii și salariaților entității, precum și terților abilitați.

2. Cerințele generale ale standardului

În fiecare entitate publică sunt definite reguli clare și sunt stabilite proceduri cu privire la înregistrarea, expedierea, redactarea, clasificarea, îndosărierea, protejarea și păstrarea documentelor.

Conducătorul comunei Fibiș organizează și monitorizează procesul de primire, înregistrare și expediere a documentelor, iar la nivelul fiecărui compartiment se ține, în mod obligatoriu, o evidență a documentelor primite și expediate.

În entitatea publică sunt implementate măsuri de securitate pentru protejarea documentelor împotriva distrugerii, furtului, pierderii, incendiului etc., precum și măsuri de respectare a reglementărilor privind protecția datelor cu caracter personal.

Conducerea comunei Fibiș asigură condițiile necesare cunoașterii și respectării de către salariați a reglementărilor legale privind accesul la documentele clasificate și modul de gestionare a acestora.

În entitatea publică este creat un sistem de păstrare/arhivare a documentelor, potrivit unei proceduri, în vederea asigurării conservării lor în bune condiții și pentru a fi accesibile personalului competent în a le utiliza.

3. Referințe principale

- Legea Arhivelor Naționale nr. 16/1996, republicată;

- Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată;

- Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 1.007/2001 pentru aprobarea Strategiei Guvernului privind informatizarea administrației publice;

- Hotărârea Guvernului nr. 1.259/2001 privind aprobarea Normelor tehnice și metodologice pentru aplicarea Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.349/2002 privind colectarea, transportul, distribuirea și protecția, pe teritoriul României, a corespondenței clasificate, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 233/2002, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Sunt aplicate proceduri pentru înregistrarea, expedierea, redactarea, clasificarea, îndosarierea, protejarea și arhivarea documentelor interne și externe, după caz?
2. Sunt implementate măsuri de securitate pentru protejarea documentelor împotriva distrugerii, furtului, pierderii, incendiului etc.?
3. 3 Reglementările legale în vigoare cu privire la manipularea și depozitarea informațiilor clasificate sunt cunoscute și aplicate în practică?

5. Activitati necesare implementarii standardului

a) Primirea/expedierea, înregistrarea și circuitul documentelor se realizează în conformitate cu *Procedura de sistem PS.07- Circuitul Documentelor*

b) Arhivarea documentelor se realizează în conformitate cu *Procedura de sistem PS.08- Arhivarea*.

c) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor aduce la cunostinta tuturor angajaților din cadrul compartimentului: Procedurile de sistem PS.07 – Circuitul Documentelor, Procedura de sistem PS.08 – Arhivarea, Dispoziția privind numirea persoanelor responsabile cu probleme de arhivă, Dispoziția privind constituirea Comisiei de Selectionare a Documentelor Arhivate (CSDA) și Dispoziția privind numirea persoanei pentru realizarea protecției informațiilor clasificate și vor consemna acest fapt în „*Procese verbal de informare și luare la cunoștință*”, sub luare de semnătură.

d) Persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activitatilor vor aduce la cunostinta subalternilor reglementările legale în vigoare cu privire la manipularea și depozitarea informațiilor clasificate și vor consemna acest fapt în „*Procesul verbal de informare și luare la cunoștință privind informațiile clasificate*”, sub luare de semnătură.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente:

- **Procedura de sistem PS.07- “Circuitul Documentelor”**

- **Procedura de sistem PS.08- „Arhivarea”**

- Dispoziția privind numirea persoanelor responsabile cu probleme de arhivă

- Dispoziția privind constituirea Comisiei de Selectionare a Documentelor Arhivate (CSDA)

- Dispoziția privind numirea persoanei pentru realizarea protecției informațiilor clasificate

- Nomenclatorul arhivistic.

- Procesul verbal de predare-primire a documentelor la arhiva

- **Procese verbale de informare și luare la cunoștință ,prin semnătură și de către toți angajații din cadrul compartimentului , referitor la: Procedurile de sistem PS.07 – Circuitul Documentelor, Procedura de sistem PS.08 – Arhivarea, Dispoziția privind numirea persoanelor responsabile cu probleme de arhivă, Dispoziția privind constituirea Comisiei de Selectionare a Documentelor Arhivate (CSDA) și Dispoziția privind numirea persoanei pentru realizarea protecției informațiilor clasificate, Procesul verbal de informare și luare la cunoștință referitor la reglementările legale în vigoare cu privire la manipularea și depozitarea informațiile clasificate.**

- Registru de intrări – ieșiri documente interne și externe

- Registru de intrări – ieșiri a documentelor de arhivă

6. Documente de atestare a implementării standardului

6.1. Procedura de sistem PS.07- "Circuitul Documentelor"

6.2. Procedura de sistem PS.08- „Arhivarea”

6.3. Dispoziția privind numirea persoanelor responsabile cu probleme de arhivă

6.4. Dispoziția privind constituirea Comisiei de Selectionare a Documentelor Arhivate (CSDA)

6.5. Dispoziția privind numirea persoanei pentru realizarea protecției informațiilor clasificate

6.6. Nomenclatorul arhivistic.

6.7. Procesul verbal de predare-primire a documentelor la arhiva

6.8. Procesele verbale de informare și luare la cunoștință ,prin semnătură și de către toți angajații din cadrul compartimentului , referitor la: Procedurile de sistem PS.07 – Circuitul Documentelor, Procedura de sistem PS.08 – Arhivarea, Dispoziția privind numirea persoanelor responsabile cu probleme de arhivă, Dispoziția privind constituirea Comisiei de Selectionare a Documentelor Arhivate (CSDA) și Dispoziția privind numirea persoanei pentru realizarea protecției informațiilor clasificate, Procesul verbal de informare și luare la cunoștință referitor la reglementările legale în vigoare cu privire la manipularea și depozitarea informațiile clasificate.

6.9. Registru de intrări – ieșiri documente interne și externe

6.10. Registru de intrări – ieșiri a documentelor de arhivă

♣ Registrul de evidență a intrărilor-ieșirilor unităților arhivistice, Procesul verbal de eliberare a documentelor din arhiva, Registrul de evidență cercerilor, Registrul de depozit și Procesul verbal al CSDA se vor regăsi la **Compartimentul Arhivă**.

♣ Procesul verbal de informare și luare la cunoștință, de către **toți angajații** din aparatul de specialitate al Primarului Comunei FIBIȘ , referitor la reglementările legale în vigoare cu privire la manipularea și depozitarea informațiile clasificate se va regăsi la **Secretarul Structurii**.

7. Termen: 31.12.2019

Standard 14: RAPORTAREA CONTABILĂ ȘI FINANCIARĂ

1. Descrierea standardului

Conducătorul comunei Fibiș asigură buna desfășurare a proceselor și exercitarea formelor de control intern adecvate, care garantează că datele și informațiile aferente utilizate pentru întocmirea situațiilor contabile anuale și a rapoartelor financiare sunt corecte, complete și furnizate la timp.

2. Cerintele generale ale standardului

Conducătorul comunei Fibiș este responsabil de organizarea și ținerea la zi a contabilității și de prezentarea la termen a situațiilor financiare asupra situației patrimoniului aflat în administrarea sa, precum și a execuției bugetare, în vederea asigurării exactității tuturor informațiilor contabile aflate sub controlul său.

Conducătorul compartimentului financiar-contabil asigură calitatea informațiilor și datelor contabile utilizate la realizarea situațiilor contabile, care reflectă în mod real activele și pasivele comunei Fibiș .

Situațiile financiare anuale sunt însoțite de rapoarte anuale de performanță în care se prezintă pentru fiecare program obiectivele, rezultatele preconizate și cele obținute, indicatorii și costurile asociate.

În entitatea publică sunt elaborate proceduri și controale contabile documentate în mod corespunzător vizând corecta aplicare a actelor normative din domeniul financiar- contabil și al controlului intern.

3. Referinte principale

- Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare;
- normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale, precum și a unor raportări financiare lunare, elaborate de Ministerul Finanțelor Publice, în vigoare;
- normele metodologice privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, în vigoare.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. *Procedurile contabile sunt elaborate/actualizate în concordanță cu prevederile normative aplicabile domeniului financiar-contabil?*
2. *Există controale pentru a asigura corecta aplicare a politicilor, normelor și procedurilor contabile, precum și a prevederilor normative aplicabile domeniului financiar-contabil?*
3. *Este monitorizată remedierea deficiențelor constatate de organele cu competență în domeniu?*

5. Activitati necesare implementarii standardului

- Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor economice asigură calitatea informațiilor și datelor contabile utilizate la realizarea situațiilor contabile, care reflectă în mod real activele și pasivele entității publice.
- Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor economice elaborează și transmite la termen situațiile financiare asupra situației patrimoniului aflat în administrarea sa, precum și a execuției bugetare, în vederea asigurării exactității tuturor informațiilor contabile. Situațiile financiare anuale sunt însoțite de rapoarte anuale de performanță, în care se prezintă pentru fiecare program obiectivele, rezultatele preconizate și cele obținute, indicatorii și costurile asociate
- Persoana responsabila de managementul compartimentului/activitatilor economice elaborează/actualizează procedurile operaționale care descriu activitățile din compartimentul financiar contabil și este responsabil cu corecta aplicare a actelor normative din domeniul financiar-contabil și al controlului intern.

La nivelul compartimentului financiar contabil, se vor regăsi următoarele documente:

- **Situațiile financiare, situația patrimoniului și execuția bugetară.**
- **Rapoarte anuale de performanță care prezintă obiectivele, rezultatele preconizate, rezultate obținute, indicatori și costurile asociate**
- **Proceduri operaționale financiar contabile.**

6. Documente de atestare a implementării standardului

- 6.1. Situațiile financiare, situația patrimoniului și execuția bugetară.
- 6.2. Rapoarte anuale de performanță care prezintă obiectivele, rezultatele preconizate, rezultate obținute, indicatori și costurile asociate
- 6.3. Proceduri operaționale financiar contabile.

7. **Termen:** 31.12.2019

Grupa E. EVALUARE ȘI AUDIT

Standardul 15 – EVALUAREA SISTEMULUI DE CONTROL INTERN/MANAGERIAL

Standardul 16 - AUDITUL INTERN

Standard 15: EVALUAREA SISTEMULUI DE CONTROL INTERN/MANAGERIAL

1. Descrierea standardului

Conducătorul comunei Fibiș atribuie responsabilități de evaluare a controlului intern managerial conducătorilor compartimentelor, elaborând în acest scop politici, planuri și programe.

Conducătorul comunei Fibiș dispune și monitorizează evaluarea controlului intern managerial prin intermediul compartimentelor, în conformitate cu anexele nr. 3 și 4.

Conducătorul comunei Fibiș elaborează, anual, prin asumarea responsabilității manageriale, un raport asupra propriului sistem de control intern managerial.

2. Cerințele generale ale standardului

Conducătorul comunei Fibiș asigură verificarea și evaluarea în mod continuu a funcționării sistemului de control intern managerial și a componentelor sale, pentru a identifica la timp punctele slabe, respectiv deficiențele controlului intern și pentru a lua măsuri de corectare și/sau eliminare în timp util a acestora.

Conducerea comunei Fibiș efectuează, cel puțin o dată pe an, o verificare și autoevaluare a propriului sistem de control intern managerial, pentru a stabili gradul de conformitate a acestuia cu standardele de control intern managerial.

Conducătorii compartimentelor din cadrul comunei Fibiș iau măsuri adecvate și prompte pentru remedierea punctelor slabe, respectiv a deficiențelor identificate în procesul de autoevaluare a sistemului de control intern managerial; aceste măsuri se transpun anual într-un program de dezvoltare a sistemului de control intern managerial.

Conducătorul comunei Fibiș elaborează anual un raport asupra sistemului de control intern managerial, ca bază pentru un plan de acțiune care să conțină zonele vulnerabile identificate, instrumentele de control necesar a fi implementate, măsuri și direcții de acțiune pentru creșterea capacității controlului intern managerial în realizarea obiectivelor entității.

3. Referințe principale

- Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare;
- Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul secretarului general al Guvernului pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- actul normativ de organizare și funcționare a comunei Fibiș ;
- regulamentul de organizare și funcționare a comunei Fibiș .

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. Conducătorul compartimentului realizează, anual, operațiunea de autoevaluare a sistemului de control intern managerial?
2. Răspunsurile din chestionarul de autoevaluare sunt probate cu documente justificative corespunzătoare?
3. Conducătorul compartimentului propune măsuri pentru îmbunătățirea sistemului de control intern managerial în cadrul chestionarului de autoevaluare?

5. Activități necesare implementării standardului

5.1. La nivel de compartiment :

a) Persoana responsabilă de managementul compartimentelor/activităților va completa chestionarul privind stadiul implementării SCIM în cadrul compartimentului propriu conform „Anexei 4.1. Chestionar de autoevaluare” și îl va transmite Secretarului Structurii.

5.2. La nivel de entitate:

a) Președintele Structurii SCIM și/sau persoane desemnate de acesta din cadrul secretariatului Structurii, vor completa celelalte documente de evaluare ale stadiului de implementare a SCIM (Anexa 4.2; 4.3) în baza chestionarelor de evaluare primite de la persoanele responsabile de managementul compartimentelor/activităților și conform celorlalte patru anexe.

b) Președintele Structurii va prezenta un raport de sinteză privind stadiul de implementare a SCIM în cadrul Comunei FIBIȘ care va sta la baza întocmirii Raportului anual al Primarului Comunei FIBIȘ privind stadiul de implementare a SCIM, conform Anexei nr.4.3.

La nivelul fiecărui compartiment, se vor regăsi următoarele documente:

- Anexa 4.1. Chestionarul de autoevaluare a stadiului de implementare a standardelor de control intern/managerial.

6. Documente de atestare a implementării standardului

6.1. Anexa 4.1. Chestionarul de autoevaluare a stadiului de implementare a standardelor de control intern/managerial.

6.2. Anexa 4.2. Situația sintetică a rezultatelor autoevaluării.

6.3. Anexa 4.3. Raportul asupra sistemului de control intern/managerial la data de 31.12.2018/31.12.2020.

♣ Anexa 4.2- Situația sintetică a rezultatelor autoevaluării, Anexa 4.3.- Raportul asupra sistemului de control intern/managerial la data de 31.12.2018/31.12.2020 **se vor regăsi la compartimentul Secretarului Structurii.**

7. Termen: 20.02.2019/2020

Standard 16: AUDITUL INTERN

1. Descrierea standardului

Entitatea publică înființează un compartiment de audit public intern (sau are acces la o capacitate de audit competentă), organizat cu scopul îmbunătățirii managementului comunei Fibiș prin activități de asigurare și consiliere.

2. Cerințele generale ale standardului

Auditul intern asigură evaluarea independentă și obiectivă a activităților desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control intern managerial.

Domeniul activității de audit intern trebuie să permită obținerea unei asigurări cu privire la eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de guvernare.

Compartimentul de audit public intern este dimensionat pe baza volumului de activitate și a mărimii riscurilor asociate, astfel încât să asigure auditarea activităților cuprinse în sfera auditului public intern.

Conducătorul compartimentului de audit public intern este responsabil pentru organizarea și desfășurarea activităților de audit.

Auditorii interni trebuie să își îndeplinească atribuțiile în mod obiectiv și independent, cu profesionalism și integritate, conform reglementărilor legislative, normelor și procedurilor specifice activității de audit public intern.

Auditorii interni trebuie să își îmbunătățească cunoștințele, abilitățile și valorile în cadrul formării profesionale continue și să asigure compatibilitatea pregătirii cu tipul și natura misiunilor de audit intern care trebuie realizate.

Auditorul intern finalizează acțiunile sale prin rapoarte de audit intern, în care reflectă cadrul general, obiectivele, constatările, concluziile și recomandările.

Conducătorul comunei Fibiș dispune măsurile necesare, având în vedere recomandările prezentate în rapoartele de audit intern.

3. Referinte principale

- Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 235/2003 pentru aprobarea Normelor privind modul de nominalizare a membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.183/2012 pentru aprobarea Normelor privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.259/2012 pentru aprobarea Normelor privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 252/2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern.

4. Intrebarile din chestionarul de autoevaluare

1. *Compartimentul de audit public intern desfășoară, în afara activităților de asigurare, și activități de consiliere în scopul dezvoltării sistemului de control intern?*
2. *Compartimentul de audit public intern este dimensionat, ca număr de auditori, pe baza volumului de activitate și a mărimii riscurilor asociate, astfel încât să asigure auditarea activităților cuprinse în sfera auditului public intern?*
3. *Compartimentul de audit public intern întocmește rapoarte periodice cu privire la acțiunile/activitățile desfășurate?*

5. Activitati necesare implementarii standardului

- a) Persoana responsabilă de managementul compartimentului/activităților de audit public intern va răspunde întrebărilor de la punctul 4 și va atașa documentele care atestă implementarea acestui standard la nivelul Comunei FIBIȘ.
- b) În prezent Comuna FIBIȘ nu are Compartiment de Audit Public Intern, iar accesul la o capacitate de audit competentă se asigură prin acordul de participare la AcOR, entitate independentă care asigură o evaluare competentă și obiectivă a sistemului de control intern/managerial

6. Documente de atestare a implementării standardului

6.1. Plan anual de audituri

6.2. Rapoarte de audit

6.3. Recomandări și Măsuri de îmbunătățire a sistemului de control intern/managerial

♣ Documentele de atestare a implementării standardului nr. 16 și activitățile de audit public intern, se vor regăsi la **Secretarul Structurii**.

7. Termen: 31.12.2019

**Președinte Comisie SCIM
Mich Adriana Isabela Anca**

